USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Karla Šimky a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **O. S.,** zastoupený JUDr. Marošem Matiaškem, LL.M., advokátem, se sídlem Ovenecká 78/33, Praha 7, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad štolou 3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 5. 2019, č. j. OAM-193/ZA-ZA02-P17-PD1-2015, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 25. 2. 2020, č. j. 1 Az 33/2019 - 71,

takto:

I. Kasační stížnost se odmítá pro nepřijatelnost.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Dne 29. 1. 2018 podal žalobce, státní příslušník Uzbekistánu, žádost o prodloužení doplňkové ochrany na území České republiky z důvodu trvající nestabilní bezpečnostní a politické situace na území Uzbekistánu, při které nelze vyloučit přímé a bezprostředně hrozící nebezpečí vážné újmy dle § 14a odst. 1 a odst. 2 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky („zákon o azylu“) v případě návratu žalobce do vlasti. Žalovaný svým rozhodnutím ze dne 28. 5. 2019, č. j. OAM-193/ZA-ZA02-P17-PD1-2015 („rozhodnutí žalovaného“) rozhodl o žalobcově žádosti tak, že podle § 53a odst. 4 zákona o azylu se doplňková ochrana neprodlužuje. Žalovaný totiž na základě aktualizovaných informací o situaci v zemi stěžovatelova původu shledal, že v období od předchozího udělené doplňkové ochrany žalobci, resp. od posledního prodloužení doplňkové ochrany, došlo v Uzbekistánu k podstatným změnám v možnosti vycestování a návratu občanů do vlasti, přičemž tito již automaticky nečelí

závažným problémům a nebezpečí vážné újmy v případě svého návratu do vlasti, a to ani v případě návratu po mnohaletém pobytu v zahraničí.

[2] Žalobce napadl rozhodnutí žalovaného žalobou u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) z důvodu jeho nezákonnosti a nesprávnosti. Namítal především neúplné a neaktuální zjištění skutkového stavu. Městský soud žalobu shora označeným rozsudkem (dále jen „napadený rozsudek“) zamítl pro nedůvodnost. Za podstatné považoval zejména zjištění, že dle uzbecké legislativy nehrozí neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu žádný postih. Městský soud nicméně zároveň připustil, že přístup k odpůrcům režimu v Uzbekistánu je i nadále nekompromisní.

II. Kasační stížnost žalobce a vyjádření žalovaného

[3] Proti napadenému rozsudku podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů dle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s. Navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc městskému soudu k dalšímu řízení. K přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. stěžovatel uvedl, že tato kasační stížnost podstatně přesahuje jeho vlastní zájmy. Neúplné či nesprávné zjištění skutkového stavu správním orgánem a následná aprobace takového pochybení městským soudem má totiž negativní dopad do jeho právní sféry.

[4] Stěžovatel namítá, že bezpečností situace v Uzbekistánu byla nesprávně posouzena, jestliže správní orgán i městský soud dospěli k závěru, že se poměry v zemi změnily podstatným způsobem k lepšímu. Důvodem, proč byla stěžovateli doplňková ochrana udělena, byla skutečnost, že nebylo možné vyloučit cílený a tvrdý postup státních orgánů země původu vůči skupině občanů, která v zahraničí požádala o mezinárodní ochranu a do které patří i stěžovatel. Dle stěžovatele toto nelze vyloučit ani nyní. Žalovaný se sice zabýval možností vycestování a návratu do Uzbekistánu, ale nevzal v potaz také negativní důsledky v případě osob, které požádaly o mezinárodní ochranu či pobývaly delší dobu v zahraničí. Dle Informace OAMP ze dne 11. 2. 2019 skončil v zemi původu dne 1. 1. 2019 vízový systém. Byl nahrazen povinností opatřit si nový cestovní pas (jak plyne z „Informace MZV ČR ze dne 7. 3. 2019“), jehož vydání může činit stěžovateli obdobné problémy jako při získání víza. Stěžovatel se nemůže spokojit se závěry žalovaného, že dle legislativy žádný postih neúspěšným žadatelům o mezinárodní ochranu nehrozí, jelikož (a toto potvrzuje i zpráva MZV ČR ze 7. 3. 2019) Zastupitelský úřad v Taškentu nedisponuje bližšími informacemi o situaci neúspěšných žadatelů, není tedy jasné, jak je s nimi zacházeno. Stěžovatel proto nemůže považovat takovéto závěry za důkaz zásadní a trvalé změny situace v zemi původu.

[5] Stěžovatel dále namítá, že správní orgán pochybil, pokud považoval za irelevantní pracovní i osobní vazby stěžovatele k České republice. Stěžovatel žije na území České republiky již od roku 2012, za tu dobu se plně integroval do zdejší společnosti, má stabilní zaměstnání i ubytování, mluví plynně česky, má zde manželku i přátele. Jeho nucené vycestování by tak bylo nepřiměřeným zásahem do osobního života dle čl. 8 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv („EÚLP“). Stěžovatel nadto podotýká, že během řízení před městským soudem vyvstaly nové skutečnosti týkající se jeho rodinného života, které

mají na otázku posouzení prodloužení doplňkové ochrany vliv. Jde o jeho narození syna (což stěžovatel dokládá příslušným rodným listem). Vzhledem k datu narození nezletilého stěžovatel nemohl tuto skutečnost uplatnit dříve ve správním řízení ani před městským soudem. Rozhodnutí žalovaného a napadený rozsudek jsou tedy v rozporu s čl. 8 EÚLP i s čl. 3 Úmluvy OSN o právech dítěte. Dle stěžovatele je proto dán důvod k prodloužení doplňkové ochrany i podle § 14a odst. 2 písm. d) azylového zákona, neboť vycestováním stěžovatele by došlo k porušení mezinárodních závazků České republiky. Vzhledem k tomu, že se stěžovatel na výchově syna aktivně podílí, by jeho nepřítomnost život dítěte negativně ovlivnila.

[6] Žalovaný považuje kasační stížnost za nedůvodnou. Domnívá se, že stěžovatel na podporu svých tvrzení vybírá ze zpráv Freedom House, Freedom in the World 2020 Uzbekistan a Human Rights Watch, Uzbekistan Events of 2019, informace, které se netýkají jeho individuálního případu, a snaží se tak navodit dojem, že jemu konkrétně hrozí po návratu do země závažná újma. Žalovaný se domnívá, že původní důvod, tedy perzekuce uzbeckých občanů, kteří v zahraničí požádali o mezinárodní ochranu, dle Informace MZV ČR ze dne 21. 5. 2015, č. j. 98850/2015-LPTP, již pominul. Žalovaný rovněž navrhuje odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval posouzením, zda byly splněny podmínky řízení. Zjistil, že kasační stížnost byla podána včas, osobou k tomu oprávněnou a směřuje proti rozhodnutí, vůči němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná. Stěžovatel je v řízení zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.) a jsou splněny i obsahové náležitosti kasační stížnosti dle § 106 s. ř. s. Kasační stížnost je tudíž přípustná a podmínky řízení jsou splněny. Nikoli všechny kasační námitky jsou nicméně přípustné.

[8] Podle § 104 odst. 4 s. ř. s. není kasační stížnost přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103 nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl. Nejvyšší správní soud na tomto místě poznamenává, že již stěžovatelova žaloba byla vzhledem k minimální konkretizaci uplatněného žalobního bodu na samé hranici projednatelnosti. Totéž ostatně naznal městský soud, který stěžovatele usnesením ze dne 14. 8. 2019, č. j. 1 Az 33/2019 – 29, mj. vyzval, aby uvedl, z jakých důvodů (skutkových i právních) považuje rozhodnutí žalovaného za nezákonné nebo nicotné a poučil jej, že nevyhovění této výzvě bude mít za následek odmítnutí žaloby dle § 37 odst. 5, resp. § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Stěžovatel nicméně svou žalobu nedoplnil, a ta proto zůstala nanejvýš obecnou a stručnou (je třeba poznamenat, že městský soud nebyl předmětným usnesením vázán a tudíž nepochybil, pokud ve věci nařídil jednání a rozhodl o ní rozsudkem). Z tohoto důvodu je nutno konstatovat, že doplnění kasační stížnosti, jež bylo kvalitně a fundovaně zpracováno ustanoveným zástupcem, v mnoha aspektech přesahuje žalobou vymezený přezkumný rámec, v němž se byl městský soud povinen při rozhodnutí ve věci samé držet.

[9] Stěžovatel v kasační stížnosti mimo jiné namítá, že rozhodnutím správního orgánu bylo zasaženo do jeho práva na soukromý život ve smyslu čl. 8 EÚLP. V tomto ohledu

vyzdvihuje své vazby na Českou republiku, svou integraci do zdejší společnosti, schopnost mluvit plynně česky a existenci svých sociálních kontaktů a zaměstnání. Tuto námitku stěžovatel neuplatnil v žalobě, tedy v řízení před městským soudem. Současně není Nejvyššímu správnímu soudu známo, že by mu v tom bývala bránila jakákoli překážka. Tato konkrétní námitka je tudíž s ohledem na § 104 odst. 4 s. ř. s. nepřípustná.

[10] Obdobně je nepřípustná také část kasační argumentace směřující proti hodnocení obsahu Informace MZV ČR ze dne 7. 3. 2019, neboť v žalobě stěžovatel dostatečně konkretizovaným způsobem sporoval pouze podkladovou „Informaci OAMP – Uzbekistán – Bezpečnostní a politická situace v zemi“ ze dne 15. 5. 2018, a tudíž toliko posouzením obsahu této zprávy se městský soud v napadeném rozsudku měl zabývat.

[11] Před přistoupením k posouzení důvodnosti přípustně uplatněných kasačních námitek se Nejvyšší správní soud musel nejprve zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti ve smyslu § 104a odst. 1 s. ř. s. O přijatelnou kasační stížnost se může jednat tehdy, pokud svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele. Typové vymezení případů, v nichž bude výše popsané kritérium podstatného přesahu významu kasační stížnosti nad vlastními zájmy stěžovatele zpravidla splněno, poskytl Nejvyšší správní soud nejpřehledněji ve svém usnesení 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 - 39:

> *„1) Kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu.*
>
> *2) Kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně. Rozdílnost v judikatuře přitom může vyvstat na úrovni krajských soudů i v rámci Nejvyššího správního soudu.*
>
> *3) Kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit tzv. judikatorní odklon. To znamená, že Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně.*
>
> *4) Další případ přijatelnosti kasační stížnosti bude dán tehdy, pokud by bylo v napadeném rozhodnutí krajského soudu shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele.*
>
> *O zásadní pochybení ve smyslu čtvrtého bodu může jednat především tehdy, pokud:*
>
> *a) Krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu, a nelze navíc vyloučit, že ji nebude respektovat ani v budoucnu.*
>
> *b) Krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva. Zde je však třeba zdůraznit, že Nejvyšší správní soud není v rámci této kategorie přijatelnosti povolán přezkoumávat jakékoliv pochybení krajského soudu, ale pouze pochybení tak výrazné intenzity, o němž se lze důvodně domnívat, že kdyby k němu nedošlo, věcné rozhodnutí krajského soudu by bylo odlišné. Nevýrazná pochybení především procesního charakteru proto*

> *zpravidla nebudou dosahovat takové intenzity, aby způsobila přijatelnost následné kasační stížnosti*".

[12] Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost je nepřijatelná. V podstatě jediná přípustná kasační námitka směřuje proti nesprávnému vyhodnocení situace v zemi stěžovatelova původu, pokud jde o pronásledování z ciziny se navrátivších žadatelů o mezinárodní ochranu. Nejvyšší správní soud konstatuje, že se jedná o otázku důkazního hodnocení skutkových okolností, která z povahy věci nemůže mít přesah nad vlastními zájmy stěžovatele, neboť je relevantní toliko pro řízení o jeho vlastní žádosti o prodloužení doplňkové ochrany.

[13] Pokud přitom stěžovatel odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2020, č. j. 10 Azs 428/2019 – 36, pak je sice pravdou, že odkazovaná věc vykazovala některé společné rysy (prodloužení doplňkové ochrany, Uzbekistán jako země původu, totožné podklady rozhodnutí k otázce situace v zemi původu), avšak podstatný rozdíl je třeba spatřovat v tom, že v odkazované věci byly uplatněny jiné a podrobnější žalobní námitky. Nejvyšší správní soud v odkazovaném případě dovodil přijatelnost kasační stížnosti skrze shledanou nepřezkoumatelnost tehdy napadeného rozsudku, neboť městský soud náležitě nevypořádal některé žalobní námitky. Konkrétně Nejvyšší správní soud uvedl, že „[ž]*alobní argumentace byla postavena na tvrzení, že se v Uzbekistánu nezměnily zásadním způsobem okolnosti, pro které byla stěžovateli udělena doplňková ochrana, a nadále tak stěžovateli při návratu do země původu hrozí vážná újma ve smyslu §14a zákona o azylu. Na podporu tohoto závěru stěžovatel v žalobě citoval dvě zprávy organizace Amnesty International popisující svévolná zadržování uzbeckých občanů uzbeckými bezpečnostními složkami, z nichž druhá zpráva zmiňuje i ekonomické migranty navracející se ze zahraničí. Stěžovatel v žalobě poukázal také na informace Ministerstva zahraničních věcí, které jsou součástí správního spisu a z nichž žalovaný vycházel. Stěžovatel však z těchto zpráv citoval pasáže, které podle něj svědčí pro opačný závěr, než ke kterému dospěl žalovaný* (zvýraznění doplněno druhým senátem)." Takové nebo srovnatelné kvality však stěžovatelova žaloba v nyní posuzované věci zcela postrádá, a proto nelze městskému soudu obdobným způsobem, jako tomu bylo v odkazovaném rozsudku Nejvyššího správního soudu, vytýkat jejich nedostatečné posouzení, které by mohlo mít za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozsudku.

[14] Nejvyšší správní soud naopak poukazuje na své usnesení ze dne 13. 5. 2020, č. j. 2 Azs 391/2019 – 32, jímž odmítl pro nepřijatelnost kasační stížnost žadatele o prodloužení doplňkové ochrany se zemí původu Uzbekistán, která rovněž spočívala na tvrzení nesprávného posouzení podkladů rozhodnutí (zpráv o zemi původu). Nejvyšší správní soud zde uvedl, že „*rozsah a správnost zjištění relevantního skutkového stavu žalovaným je otázkou dokazování, které probíhá v každém řízení individuálně; z uvedené individuality pak plyne rozdílná relevance určitých dokazovaných skutečností pro následné právní posouzení, jež je projevem zde dominující zásady volného hodnocení důkazů. Typové důvody přijatelnosti vymezené pod bodem 4) písm. a) a b) usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006 – 39, se vážou k otázkám právním a jejich řešení právě správním soudem, nikoli správním orgánem. Tvrzené nedostatky ve zjištění a posouzení individuálního skutkového stavu věci tedy samy o sobě nemohou být vadou, která by byla způsobilá být důvodem přijatelnosti kasační stížnosti; krajský soud se nadto při přezkoumávání*

skutkového stavu nedopustil pochybení, která by svojí povahou stála proti samotným základním zásadám přezkumného soudního řízení, a ani napadený rozsudek nevykazuje žádné extrémně závažné nedostatky, které by bylo v rozporu s právem na spravedlivý proces nechat bez povšimnutí. Samotná polemika stěžovatele s právními závěry (subsumpcí zjištěného skutkového stavu pod právní normu a její výklad), ke kterým krajský soud ve věci dospěl a jež zjevně nejsou v příkrém rozporu se skutkovými zjištěními, přitom rozhodně není důvodem přijatelnosti kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud navíc neshledal ani žádné zásadní pochybení krajského soudu, které by mohlo mít dopad do hmotněprávního postavení stěžovatele, neboť ten respektoval ustálenou judikaturu a zároveň nikterak (natož hrubě) nepochybil při výkladu hmotného či procesního práva."

[15] Stěžovatelem odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2020, č. j. 10 Azs 428/2019 – 36, byl tedy specifický tím, že v něm byla přijatelnost kasační stížnosti odvozena od nepřezkoumatelnosti napadeného rozsudku. V nyní posuzované věci však Nejvyšší správní soud napadený rozsudek nepřezkoumatelným neshledal, a to i s přihlédnutím k nekonkrétnosti a stručnosti stěžovatelovy žaloby.

[16] Z výše uvedených důvodů se Nejvyšší správní soud nemůže ztotožnit ani se stěžovatelovým přesvědčením, že městský soud napadeným rozsudkem rozhodl v rozporu s ustálenou judikaturou.

IV. Závěr a náhrada nákladů řízení

[17] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost (v části, jíž shledal přípustnou) nepřijatelnou, nezbylo než ji podle § 104a odst. 1 s. ř. s. odmítnout.

[18] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 3 ve spojení s § 120 s. ř. s. Kasační stížnost byla odmítnuta, a proto žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

[19] Nejvyšší správní soud usnesením ze dne 9. 6. 2020, č. j. 2 Azs 87/2020 – 22, ustanovil zástupcem žalobce pro řízení o kasační stížnosti JUDr. Maroše Matiaška, LL.M. Hotové výdaje a odměnu za zastupování ustanoveného zástupce v takovém případě platí stát (§ 35 odst. 10 věta první za středníkem s. ř. s.). Ustanovený zástupce poskytl stěžovateli v rámci zastupování v řízení o kasační stížnosti dva úkony právní služby dle § 11 odst. 1 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v rozhodném znění (dále jen „advokátní tarif"), konkrétně úkony podřaditelné pod § 11 odst. 1 písm. b) a d) této vyhlášky. Výše odměny se odvíjí od § 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5 advokátního tarifu a činí 3 100 Kč za jeden úkon právní služby. Ke každému úkonu právní služby je navíc třeba připočíst 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů podle § 13 odst. 4 advokátního tarifu. To činí dohromady 6 800 Kč. Dále nelze opomenout, že podle § 57 odst. 2 věty před středníkem s. ř. s. platí, že „[j]*e-li zástupcem účastníka advokát, který je plátcem daně, patří k nákladům řízení rovněž částka, která odpovídá příslušné sazbě daně, vypočtená z odměny za zastupování a z náhrad určených podle § 35 odst. 2 věty druhé*". Ustanovený zástupce stěžovatele je registrován jako plátce daně z přidané hodnoty, a proto je třeba výše vypočtou odměnu za zastupování, včetně paušální náhrady hotových výdajů,

navýšit o částku odpovídající dani z přidané hodnoty, tj. o 1 428 Kč. Nejvyšší správní soud podotýká, že odměna ustanoveného zástupce není nákladem řízení, který by vynaložil stěžovatel, neboť odměnu ustanoveného zástupce platí (jak uvedeno již výše) stát. Celkovou částku 8 228 Kč proto Nejvyšší správní soud přiznal ustanovenému zástupci zvlášť výrokem IV. tohoto rozsudku, přičemž mu bude vyplacena do 30 dní od právní moci tohoto usnesení z účtu Nejvyššího správního soudu.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. října 2020

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně

senátu